

MODULUL 3: Care sunt posibilele consecințe ale vieții personale?

Până în acest moment ți-ai făcut o idee cu privire la ce înseamnă intimitatea vieții personale și felul în care acționează oamenii pentru a avea intimitate. De asemenea, înțelegi de ce unii oameni gândesc și acționează diferit de alții când vine vorba de intimitate.

În acest modul, vei învăța că intimitatea este utilă în anumite privințe. Pe de altă parte, intimitatea are și dezavantaje. Lucrurile utile legate de intimitate se numesc **beneficiile** intimității, iar dezavantajele se numesc **costurile** intimității.

Nu este întotdeauna ușor să decizi care dintre cele două este mai importantă într-o situație – **beneficiile** sau **costurile**. Oamenii pot avea păreri diferite cu privire la ce este mai important atunci când iau decizii. Când luăm decizii legate de chestiuni private, în mod normal dorim ca beneficiile să depășească posibilele costuri. De multe ori trebuie să ne gândim la modul în care deciziile noastre ne afectează pe noi și pe oamenii cu care trăim și muncim.

În acest modul, vei avea șansa să te gândești la beneficiile și costurile asociate intimității vieții personale pentru tine și pentru ceilalți. Vei învăța un set de instrumente intelectuale care te vor ajuta să analizezi și să iei decizii cu privire la beneficiile și costurile vieții private.

Lecția 5

Care sunt beneficiile și costurile vieții personale?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța să identifici câteva lucruri care se pot întâmpla când oamenii au intimitate. Acestea se numesc consecințe ale ale intimității. Vei învăța să clasifici consecințele în beneficii și costuri: avantaje sau dezavantaje. De asemenea, vei învăța care sunt câteva beneficii și costuri comune ale intimității.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să identifici câteva consecințe ale intimității. Ar trebui să știi să clasifici aceste consecințe în beneficii și costuri. De asemenea, ar trebui să știi să explici câteva dintre cele mai comune beneficii și costuri ale intimității.

Cuvinte cheie...

beneficii
consecințe

costuri
resentiment

siguranță

Idei de reținut...

Care sunt câteva consecințe ale intimității vieții personale?

Ce se întâmplă când decizi că vrei intimitate? Când decizi că vrei să fii singur sau vrei să ții un secret, știi că vor apărea anumite **consecințe**, sau lucruri care se pot întâmpla.

consecințe: lucruri care se întâmplă ca rezultat al unei acțiuni sau condiții

Unele dintre consecințele intimității pot fi beneficii. Un **beneficiu**, sau avantaj, este când se întâmplă ceva bun.

beneficii: avantaje; lucruri care promovează bunăstarea

- ✓ Când ai intimitate ești liber să gândești sau să faci ce vrei tu.
- ✓ Când știi că poți avea încredere ca cineva să păstreze un secret, te simți în siguranță. Știi că acea persoană nu te va face de rușine dezvăluind ceva ce tu dorești să păstrezi privat.

Care ar putea fi câteva beneficii, sau avantaje, ale intimității în această situație?

Pe de altă parte, alte lucruri care se pot întâmpla sunt costuri. Un **cost** este un dezavantaj, sau ceva la care poate trebuie să renunți.

costuri: *dezavantaje; pierderi sau penalități asociate unui câștig*

- ✓ Când ai intimitate poți să te simți singur.
- ✓ Când te izolezi de lume, nu știi ce se întâmplă în afara vieții tale personale.
- ✓ Câteodată, când ții un secret, cineva poate avea de suferit, inclusiv tu însuși.
- ✓ Când îți ții tema secretă, nimeni nu îți poate oferi sugestii cu privire la cum o poți îmbunătăți.

Când avem de gând să menținem ceva privat, trebui să luăm în considerare consecințele deciziei noastre.

Rezolvă problema...

Poți identifica consecințele intimității?

Îți aduci aminte de *Marius cel Fabulos*? Ultima oară când l-am vizitat pe Bogdan, ai învățat că membrii familiei se comportă diferit atunci când vor să mențină anumite lucruri private.

În acest capitol, vei citi despre câteva consecințe ale intimității.

Citește Capitolul 3. Apoi lucrează cu un partener pentru a analiza cu atenție povestea și a răspunde la întrebările de la sfârșit.

Marius cel Fabulos

Capitolul 3

Marius cel Fabulos lucra la noua sa invenție în noua sa ascunzătoare. Nimeni nu îl deranja aici. Dispozitivul său de creat fulgere și ploaie nu funcționa foarte bine.

Dintr-o dată, un vizitator i-a întrerupt munca. Nu era nimeni alta decât Paula cea Puternică. Spre groaza lui Marius, Paula începu să se uite curioasă la noua sa mașinărie. A băgat mâna în deschizătură, a adăugat un combustibil special și a rearanjat câteva fire. Imediat cerul a fost străbătut de fulgere și o ploaie deasă a început să cadă din nori.

Marius era copleșit de bucurie. Nu ar fi reușit niciodată să obțină ploaie fără ajutorul Paulei. Marius și-a dat seama că și alte persoane îl pot ajuta în lupta sa împotriva răului.

Bogdan și-a terminat ultimul desen cu Marius cel Fabulos și Paula cea Puternică lucrând împreună.

„Uau, asta a fost greu”, își spuse el. „Ce ciudat, n-am fost niciodată în pană de idei. Dar, fiind singur atâta timp, mi-a fost mai greu să mă gândesc la noi aventuri. Cel puțin e mai confortabil să muncesc în păduricea de stejari decât să desenez în cadă!”

„Ai dreptate Bogdan”. Bogdan fu surprins să o vadă pe bunica sa lângă el.

„Ce faci aici, bunica?”, întrebă el.

„Oh, vin de multe ori aici, mai ales în timpul săptămânii”, răspunse bunica lui. „Scriu povești, unele sunt amintiri din viața mea. Când sunt aici singură, amintirile vin mai ușor. Ieri am scris începutul unei noi povești și aș vrea să ți-l spun și ție.”

Demult am cunoscut un băiat care petrecea mult timp singur. Îi plăcea foarte mult să aibă intimitate. Știa să deseneze minunat, desene care veneau din adâncul sufletului său. Băiatul nu arăta niciodată desenele nimănui. Îi era frică să arate lumii ceea ce el simțea în inima lui.

Timpul trecea, iar băiatul devenea tot mai singur, iar desenele lui au devenit triste și fără viață.

„Bunico, povestea asta este despre mine. De unde ai știut cum mă simt?”, întrebă Bogdan.
„Pentru că toți ne simțim la fel câteodată. Este bine să ai parte de intimitate. Acest lucru ne dă șansa de a fi creativi, dar prea multă ne poate face să ne simțim singuri. Uneori avem nevoie de alți oameni, care să ne dea idei și să dea formă gândurilor noastre”, i-a explicat bunica.

Care sunt câteva lucruri care s-au întâmplat când Bogdan era singur? Care dintre ele sunt beneficii? Care sunt costuri?

Analizează cu atenție

- ? Ce lucruri vroiau persoanele din poveste să păstreze private?
- ? Care au fost câteva consecințe, sau lucruri care li s-au întâmplat persoanelor din poveste pentru că au avut parte de intimitate?
- ? Care dintre consecințe sunt beneficii? De ce?
- ? Care dintre consecințe sunt costuri? De ce?

Idei de reținut...

Care sunt câteva beneficii și costuri comune ale intimității?

Ai învățat că a avea intimitate presupune apariția unor consecințe. Ai învățat că aceste consecințe pot fi beneficii sau pot fi costuri. Iată câteva beneficii și costuri comune ale intimității:

Beneficii comune

Libertate. Intimitatea îți permite să gândești și să acționezi liber. Când păstrezi lucrurile private, nu ți-e teamă de ceea ce cred ceilalți despre ideile și acțiunile tale. Dacă într-o țară nu ar exista intimitate, ar exista puțină libertate, sau chiar deloc.

- ✓ Când Cristi închide ușa camerei sale, se preface că este o vedetă rock. Își zdrăgănește chitara imaginară în timp ce cântă cântecul său preferat. Nu trebuie să se îngrijoreze de ceea ce ar putea ceilalți să creadă despre comportamentul său.

- ✓ Părinții lui Cristi și prietenii lor se simt liberi să discute despre felul în care este condusă țara lor. În intimitatea casei lor, vorbesc despre cum ar putea îmbunătăți conducerea.

Creativitate. Având intimitate, poți lucra fără a fi întrerupt sau fără ca alții să te tot bâzâie. Astfel, poți fi mai creativ.

- ✓ Tania pictează. Când nu o întrerupe nimeni, se concentrează mai ușor asupra ideilor sale. Când este singură, simte că poate crea o pictură care să-i exprime propriile sentimente.

În ce mod pot fi oamenii mai creativi dacă au intimitate?

Siguranță și încredere. Intimitatea îți poate da un sentiment de siguranță. Dacă oamenii îți respectă intimitatea, te simți sigur. Știi că nimeni nu te va face de rușine repetând părerile tale personale în fața altor oameni. Poți fi sincer cu privire la ceea ce simți și gândești.

- ✓ Ștefan știe că îi poate spune orice prietenului său, Sorin. Sorin păstrează discuțiile lor confidențiale. Ștefan se simte în siguranță împărtășindu-și ideile cu Sorin, chiar dacă alții ar considera unele idei nepopulare.

În ce mod contribuie intimitatea la construirea încrederii între prieteni?

Protejarea ideilor. Intimitatea îți permite să-ți ții ideile secrete. Câteodată, oamenii care inventează sau crează ceva nu vor să-și împărtășească ideile cu altcineva. Păstrarea intimității le permite să-și protejeze invențiile și creațiile.

- ✓ Tatiana a descoperit un nou mod de a-și face calculatorul să lucreze mai rapid. Își ține ideile secrete pentru că scrie o carte despre ele. Nu vrea să-și împărtășească ideile cu nimeni înainte de apariția cărții.

siguranță: *condiția de fi protejat de rele*

Costuri comune

Pierderea ideilor noi. Când ești printre oameni îți vin idei noi și află noi moduri de a face un lucru. Prea multă intimitate poate duce la pierderea creativității.

- ✓ Profesoara Mariei le-a cerut elevilor să enumere câteva exemple de intimitate din viața lor. Când Maria a lucrat singură, nu i-au venit decât două exemple. Când a lucrat cu alți elevi, împreună au putut să se gândească la 15 exemple.
- ✓ Mariei îi plăcea să-și facă singură tema la gramatică. Ea știa un singur mod de a scrie o propoziție corectă. Într-o zi a lucrat împreună cu Laura. Astfel a învățat mai multe moduri creative în care putea exprima aceeași idee.

Singurătate. Dacă ai prea multă intimitate, te poți simți singur. De asemenea, acest lucru te poate împiedica să înveți cum să te înțelegi cu oamenii.

- ✓ Alin locuiește într-un oraș foarte mare. Lui îi place să-și petreacă timpul acasă, departe de alți oameni. Totuși, în anumite zile, se simte de parcă ar fi singur pe lume.
- ✓ Când Oliver s-a hotărât să se alăture Cercetașilor pentru a-și face noi prieteni, s-a certat cu toată lumea. El nu învățase cum să se joace cu alți copii sau cum să ajungă la un compromis când se iau decizii.

Care sunt câteva costuri ale faptului că Oliver era o persoană privată?

Rea purtare. Intimitatea poate împiedica descoperirea persoanelor care încalcă legea sau regulile.

- ✓ La începutul anului școlar, Simona a furat noul CD player al Taniei. Simona l-a ascuns în fundul băncii sale. În ultima zi de școală, toată lumea și-a făcut curat în bancă. Profesoara a văzut CD playerul. I-a cerut Simonei să i-l dea înapoi Taniei. Apoi a dus-o pe Simona la director.

Posibile greșeli necorectate. Intimitatea poate îngreuna corectarea greșelilor în gândire sau documente personale.

- ✓ Mihai a insistat să rezolve singur problemele la matematică. Dar nu a reușit să rezolve problemele pentru că tot făcea aceeași greșeală de fiecare dată.
- ✓ Mihai a vrut să se înscrie la un curs special, dar a fost respins. A crezut că probabil exista o eroare în foaia sa matricolă. Școală nu i-a permis lui Mihai sau părinților săi să vadă foaia matricolă.

Resentimente. Intimitate te poate face să nu îți placă o persoană sau să ai resentimente față de acea persoană. Acest lucru se poate întâmpla când oamenii sunt ținuti în afara unui grup sau loc.

resentiment: *sentiment de supărare sau înverșunare*

- ✓ Mădălina, Corina și Elena sunt cele mai bune prietene. Tot timpul își șoptesc secrete una alteia. Își trimit bilețele în clasă. Nu îi lasă pe alții să se alăture grupului lor. Alți elevi nu le plac pe cele trei fete foarte mult.

Ce se poate întâmpla când oamenii îi exclud pe ceilalți din grupul lor? Care sunt beneficiile? Care sunt costurile?

Rezolvă problema...

Poți să găsești beneficiile și costurile intimității în aceste situații?

Citește fiecare dintre situațiile de mai jos. Apoi lucrează cu un partener pentru a răspunde la întrebările din secțiunea „Aplicații practice”.

1. Profesorii au cataloage în care pun note elevilor. Elevii nu au voie să se uite în cataloage.
2. Luca îi spune prietenului său Radu un secret. Radu promite că nu va spune nimănui secretul.
3. Ioana s-a înscris la Tabăra Zile Fericite care durează trei săptămâni. Tabăra are o piscină cu o trambulină de sărit în apă. Ioana este o bună înotătoare, dar îi este frică să sară în apă. Ea nu vrea ca ceilalți elevi din tabără să afle acest lucru. Consilierul taberei i-a spus că îi va da ore private de sărituri în apă.

4. Există legi și reguli care îți protejează dreptul de a menține anumite informații private. Doctorii și spitalele nu au voie să dea fișa medicală a unui pacient altor oameni fără acordul pacientului.

Care sunt câteva beneficii și costuri ale faptului că doctorii țin informațiile despre tine private?

Aplicații practice

- ? Care sunt consecințele intimității în fiecare situație?
- ? Care dintre consecințe sunt beneficii?
- ? Care dintre consecințe sunt costuri?
- ? Ce experiențe din viața ta au avut beneficii și costuri asemănătoare în ceea ce privește intimitate? Ai grijă să nu dai exemple pe care tu sau alte persoane vor să le mențină private.

Folosește ceea ce știi...

1. Ia interviu unui avocat, judecător, sau polițist. Întreabă-i ce părere au cu privire la beneficiile și costurile intimității. Pregătește-ți lista de întrebări dinainte.
2. Scrie o poveste sau piesă de teatru despre cineva care a simțit costurile sau beneficiile păstrării intimității. Compară-ți povestea cu cele ale celorlalți elevi din clasă.
3. Scrie un articol de ziar despre un eveniment din comunitate, cum ar fi un concert, o piesă de teatru de stradă, sau ziua curățeniei. Fă o listă a beneficiilor și costurilor în ceea ce privește modul în care evenimentul va afecta intimitatea oamenilor.

Lecția 6

Cum putem evalua beneficiile și costurile intimității?

Această lecție are un scop...

Ai învățat că intimitatea presupune anumite beneficii și costuri. Uneori trebuie să evaluăm dacă beneficiile sunt mai importante decât costurile. În această lecție vei învăța cum să faci o astfel de evaluare. De asemenea, vei învăța de ce oamenii ar putea avea păreri diferite cu privire la ce beneficii și costuri sunt mai importante.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să evaluezi câteva dintre beneficiile și costurile intimității. Ar trebui să știi să explici în ce fel oamenii au păreri diferite în ceea ce privește care dintre beneficii și costuri sunt mai importante într-o anumită situație.

Cuvinte cheie...

instrumente intelectuale
interese
valori

Idei de reținut...

De ce sunt importante beneficiile și costurile intimității?

Evaluarea beneficiilor și costurilor ne ajută să decidem ce consecințe ale intimității sunt mai importante într-o anumită situație. Evaluarea beneficiilor și costurilor ne poate ajuta să luăm decizii corecte și înțelepte cu privire la intimitate.

Oamenii nu sunt întotdeauna de acord în ceea ce privește care dintre beneficiile și costurile intimității sunt mai importante.

Imaginează-ți că școala ta are următoarea regulă: „Nimeni nu are voie să se uite în băncile elevilor, oricare ar fi motivul.”

Toată lumea ar fi de acord că un beneficiu al unei astfel de reguli este libertatea de a ține obiecte personale, cum ar fi jurnale, cărți, sau stilouri, la școală.

De asemenea, toată lumea ar fi de acord că un cost al unei astfel de reguli este o rea purtare. Elevii ar putea ascunde în bancă lucruri furate, droguri, arme, sau alte lucruri indecente.

Unii oameni ar putea crede că beneficiile acestei reguli depășesc, sau sunt mai importante decât costurile sale. Alții ar putea crede că, dimpotrivă, costurile depășesc beneficiile.

Ce este mai important în această situație: beneficiile sau costurile intimității? De ce?

Rezolvă problema...

Poți măsura beneficiile și costurile intimității în această poveste?

Citește *O întâlnire privată*. Apoi lucrează cu un partener pentru a răspunde la întrebările din secțiunea „Aplicații practice”.

O întâlnire privată

Elevii din clasa d-nei Roșu i-au ales pe Silvia, Ionuț, Patricia, și Eric pentru a forma un consiliu al clasei lor. Ei sunt elevi de clasa a IV-a la Școala Generală nr. 121. În timpul unei întâlniri recente, Silvia a făcut următoarele propuneri:

- consiliul ar trebui să se întâlnească după ore
- alți elevi din clasă nu ar trebui să participe la aceste întâlniri

Acest plan ar economisi timp deoarece nu ar fi atât de mulți oameni care să vrea să vorbească. Membrii consiliului ar putea discuta diferite lucruri fără a le fi teamă că ar putea răni sentimentele cuiva.

Ionuț a fost de părere că aceste idei erau bune. Patricia și Eric nu erau așa de siguri. Ei au fost de acord că mai multă intimitate ar face lucrurile mai ușoare pentru ei. Eric a spus că probabil ceilalți elevi din clasă nu vor vrea ca deciziile care îi afectează să fie luate în secret. Membrii consiliului au decis să facă o listă a consecințelor unor astfel de întâlniri private. După ce și-au făcut lista, au putut să ia o decizie în această privință.

Aplicații practice

- 1 ? Care sunt consecințele întâlnirilor private din acest caz?

- ? Care dintre consecințe sunt beneficii și care sunt costuri?
- ? Dacă ai fi membru într-un consiliu al clasei, ce ar fi mai important, beneficiile sau costurile?
- ? Dacă ai fi un elev care a ales consiliul clasei, ce ar fi mai important, beneficiile sau costurile?
- ? De ce oameni diferiți au păreri diferite cu privire la beneficiile și costurile întâlnirilor private din acest caz?

Membrii consiliului ar trebui să aibă întâlniri private? De ce?

Idei de reținut...

Ce întrebări ne pot ajuta să decidem dacă dorim să avem intimitate într-o anumită situație?

Când trebuie să decidem dacă avem nevoie de intimitate, ne putem pune câteva întrebări.

Aceste întrebări se numesc **instrumente intelectuale**, sau instrumente ale minții.

Instrumentele intelectuale sunt seturi de întrebări care ne ghidează gândirea și ne ajută să luăm decizii.

instrumente intelectuale: *seturi de întrebări și idei care ne ajută să ne gândim mai bine la o problemă sau un subiect*

În lecțiile anterioare ai folosit anumite întrebări pentru a analiza chestiuni legate de intimitate. Aceste întrebări fac parte din instrumentele intelectuale pentru a evalua beneficiile și costurile intimității. Nu uita să iei în considerare și importanța altor **valori** și **interese**, cum ar fi libertatea, demnitatea umană, și binele societății, atunci când iei decizii. Acum uită-te la tabelul de mai jos.

valori: *principii, standarde, sau calități prețuite sau dezirabile*

interese: *drepturi sau pretenții la ceva; ceva căreia o persoană dorește să îi acorde o atenție deosebită*

Instrumente intelectuale pentru evaluarea beneficiilor și costurilor intimității	
1. Cine dorește să păstreze ceva privat?	
2. Ce obiecte sau lucruri dorește acea persoană să păstreze private în această situație?	
3. Care sunt consecințele păstrării intimității în această situație? a. Care dintre ele sunt beneficii? b. Care dintre ele sunt costuri?	
4. Ce alte valori și interese importante trebuie luate în considerare în această situație?	
5. Ce pare să fie mai important în această situație, beneficiile sau costurile?	
6. Ce ar trebui să facă persoana în această situație? De ce?	

Rezolvă problema...

Poți evalua beneficiile și costurile intimității în această poveste?

Citește *Societatea secretă de pe Strada Brutăriei*. Apoi lucrează cu un partener pentru a completa tabelul „Instrumente intelectuale pentru evaluarea beneficiilor și costurilor intimității” de mai sus. Vezi dacă poți să îi ajuți pe membrii clubului să ia o decizie.

Societatea secretă de pe Strada Brutăriei

Acum câteva luni, băieții și fetele care locuiesc pe Strada Brutăriei au înființat un club. Au decis să se numească „Societatea secretă de pe Strada Brutăriei”.

Traian a sugerat să-și stabilească sediul în curtea din spatele casei sale. Tuturor le-a plăcut ideea lui Traian. Au împrumutat un cort mare de la familia lui Andrei și au scris pe o plăcuță „Doar membrii SSSB”.

Traian a organizat prima ședință. Membrii au stabilit două reguli pentru clubul lor:

- Doar copiii care locuiesc pe Strada Brutăriei pot să devină membri ai clubului.
- Membrii clubului nu pot vorbi cu nimeni altcineva despre ceea ce se întâmplă în club.

Traian își petrece foarte mult timp în club. Poate vorbi liber. Știe că ceilalți nu vor spune nimănui ceea ce spune. Ei vin cu tot felul de idei de proiecte pe care le pot derula.

Înainte Traian petrecea mult timp cu Bianca, dar acum abia se mai întâlnește cu ea. Bianca nu locuiește pe Strada Brutăriei, așa că nu poate intra în club. Bianca este supărată pentru că acum Traian nu îi mai spune nimic.

Traian a început să se întrebe dacă regulile clubului sunt o idee bună. Îi e dor de Bianca. Câteodată crede că alți membri ai clubului se poartă prost. La club nu se poartă așa de bine cum se poartă acasă sau la școală. Vorbesc despre aceleași lucruri la nesfârșit. Fac planuri pentru lucruri pe care nu le fac niciodată.

Până la urmă Traian a sugerat să renunțe la regulile clubului. Membrii clubului au spus că vor decide ce să facă. Ce ai face tu?

Ar trebui copiii să schimbe regulile Societății Secrete de pe Strada Brutăriei? De ce?

Care sunt beneficiile și costurile intimității pentru Traian?

Aplicații practice

- ? Dacă ai fi un membru al Societății secrete de pe Strada Brutăriei, care dintre consecințele regulilor de păstrare a intimității ar fi mai importante, beneficiile sau costurile?
- ? Dacă ai fi Bianca, care dintre consecințele regulilor de păstrare a intimității ar fi mai importante, beneficiile sau costurile?
- ? Cum te-au ajutat „Instrumentele intelectuale pentru evaluarea beneficiilor și costurilor intimității” să decizi ce să faci în această situație?

Folosește ceea ce știi...

1. Lucrează cu alți câțiva colegi de-ai tăi pentru a crea o scenetă care să prezinte beneficiile și costurile intimității. Joacă sceneta în fața clasei. În timpul scenetei, actorii ar trebui să ia o poziție cu privire la care dintre consecințele intimității sunt mai importante, beneficiile sau costurile.

2. Urmărește unul dintre programele TV preferate. Notează exemplele de intimitate pe care le observi. Fă o listă cu câteva dintre beneficiile și costurile intimității pentru fiecare exemplu. Prezintă-ți analiza în fața clasei, specificând care dintre consecințe crezi că sunt mai importante, beneficiile sau costurile.

Lecția 7

Cum ai evalua beneficiile și costurile intimității în această situație?

Această lecție are un scop...

Acum că știi să clasifici consecințele în beneficii și costuri, îți poți folosi noile aptitudini în situații concrete. În această lecție vei evalua beneficiile și costurile unei propuneri de lege și vei aprecia importanța lor.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici cetățenilor care ar fi beneficiile și costurile dacă legea este aprobată. De asemenea, ar trebui să știi să explici modul în care ai folosit instrumentele intelectuale pentru a lua o decizie cu privire la o propunere de lege.

Cuvinte cheie...

proiect de lege

a monitoriza

parlamentar (state legislator)

tehnologie

Participarea la o ședință legislativă...

Poți evalua, lua, și susține o poziție cu privire la felul în care tehnologia poate afecta intimitatea?

Progresul **tehnologiei** ridică probleme dificile, dar interesante, cu privire la intimitate.

Tehnologia ne influențează intimitatea în multe feluri. Dacă folosești un calculator la școală, poate ai o parolă pentru a-i împiedica pe ceilalți să-ți vadă fișierele. Dacă trimiți un e-mail unui prieten, poate ți-e teamă că cineva ar putea să-ți citească mesajul. Poate într-o zi va trebui să iei decizii cu privire la probleme ca cele din această poveste.

tehnologie: *utilizarea cunoștințelor științifice*

Mai întâi citește *Cardul de prezență*. Apoi, în grupuri mici, veți participa la o ședință legislativă.

a monitoriza: *a supraveghea, înregistra, sau controla*

Cardul de prezență

O companie de produse electronice a elaborat un nou dispozitiv pentru a **monitoriza** activitățile muncitorilor. Multe companii ar putea include permanent noul dispozitiv la locul de muncă.

Dispozitivul arată ca un card de credit. În centru are un chip electronic micuț. Când intri sau ieși din clădire, introduci cardul într-un aparat electronic care citește cardul.

Acest aparat de citire activează cardul. Acesta înregistrează numele tău și ora la care ai ajuns la servicii. Apoi îți prinzi cardul pe haine. Porți cardul pe toată perioada cât stai la servicii. Există senzori în întreaga clădire, inclusiv în cantină și în toalete. Senzorii îți urmăresc cardul și trimit un semnal către un monitor.

Monitorul înregistrează unde ești în fiecare minut din ziua de lucru. Așa că, dacă intri în biroul unui alt angajat, monitorul știe că ai fost acolo și cât timp ai stat. Când ieși din clădire, introduci din nou cardul în aparatul de citire a cardului. Acesta înregistrează ora la care ai plecat de la servicii și dezactivează chipul.

Mulți manageri de companii spun că au nevoie de acest sistem. Ei spun că trebuie să știe ce fac angajații în timpul orelor de lucru. Trebuie să știe dacă angajații lor respectă regulile. Trebuie să se asigure că angajații nu își iau pauze lungi sau pauze de masă lungi. Unele companii sunt îngrijorate de posibilitatea că angajații ar putea fura sau folosi droguri.

Mulți angajați le e teamă că și-ar putea pierde intimitatea. Ei spun că aceste dispozitive le subminează demnitatea umană. Aceștia trebuie să se oprească și să se gândească înainte de orice mișcare. Ei simt că firma nu are încredere în ei. Ei vor să-și păstreze intimitatea la locul de muncă.

Mulți angajați au luat legătura cu niște **parlamentari**. Ei cer **un proiect de lege** care să interzică utilizarea acestor carduri de prezență.

Propunerea de lege spune: „**Cardurile sau chipurile de monitorizare sunt interzise la locul de muncă**”.

Un comitet de parlamentari va ține câteva audieri publice. Aceste audieri vor avea loc în mai multe orașe din țară pentru a evalua beneficiile și costurile intimității la locul de muncă.

Imagine: Care sunt câteva moduri în care tehnologia ne-ar putea influența intimitatea? Care dintre acestea sunt beneficii? Care sunt costuri?

parlamentar: o persoană aleasă care are autoritatea de a elabora sau schimba legile statului
proiect de lege: text provizoriu al unei legi, care urmează să fie supus dezbaterii organului legiuitor (și opiniei publice)

Participanții la audierea publică

Grupul 1 – Comitetul legislativ. Voi trebuie să evaluați cu atenție beneficiile și costurile propunerii de lege. În acest caz, vreți să vă asigurați că beneficiile vor depăși costurile.

Grupul 2 – Sindicatul angajaților. Voi sunteți pentru legea propusă. Când managerii îi observă pe muncitori tot timpul, muncitorii simt o lipsă de încredere. Dacă angajații nu pot vorbi liber unii cu alții despre munca lor, s-ar putea să nu își facă treaba cum trebuie. De asemenea, există momente, chiar și la locul de muncă, în care toată lumea are nevoie de intimitate.

Grupul 3 – Asociația antreprenorilor independenți. Voi sunteți pentru legea propusă. Voi reprezentați companii care nu au nevoie de acest dispozitiv. Voi nu vreți ca angajații voștri să fie monitorizați când fac livrări către firme care folosesc dispozitivul. Antreprenorii spun că nu vor mai face afaceri cu firmele care folosesc cardurile de prezență.

Grupul 4 – Manageri de companii. Voi sunteți împotriva legii propuse. Voi credeți că trebuie să știți dacă muncitorii pe care îi supravegheați își fac treaba cum trebuie. Trebuie să știți dacă respectă regulile companiei.

Grupul 5 – Patroni de companii. Voi sunteți împotriva legii propuse. Voi fi plătiți pe oameni să muncească. Vreți ca managerii să știe dacă muncitorii își fac treaba pentru care au fost angajați.

Grupul 6 – Membrii comunității pentru ocuparea forței de muncă. Voi sunteți pentru legea propusă. Voi credeți că aceste carduri de prezență vor face ca în final mulți oameni să își piardă locul de muncă. Credeți că odată ce patronii vor avea dispozitivul, vor avea nevoie de mai puțini oameni care să supravegheze angajații.

Dacă ai fi patron al unei firme, care ar fi poziția ta cu privire la legea propusă?

Pregătirea pentru audierea publică

Profesoara/profesorul va împărți clasa în șase grupuri. Un grup va juca rolul comitetului legislativ. Celelalte grupuri vor juca rolurile cetățenilor.

Toate grupurile vor folosi tabelul „Instrumente intelectuale pentru evaluarea beneficiilor și costurilor intimității” (ilustrat mai sus) pentru a analiza această problemă.

Grupul 1 va alege un membru ca președinte care să conducă ședința. De asemenea, trebuie să pregătiți întrebări pe care să le puneți celorlalte grupuri în timpul ședinței.

Celelalte grupuri vor folosi informațiile cuprinse în descrierea grupului și informațiile din tabelul de instrumente intelectuale pentru a pregăti un discurs pe care să îl țină în fața comitetului. Alegeți o persoană care să țină discursul. Ceilalți elevi din grup îl vor ajuta pe acesta să răspundă la întrebările puse de membrii comitetului.

Participarea la audierea publică

Președintele comitetului legislativ declară deschisă ședința. Apoi președintele invită fiecare grup de cetățeni să-și facă prezentarea în fața comitetului. După fiecare prezentare, președintele dă și celorlalți membri ai comitetului șansa de a pune întrebări.

După ce comitetul legislativ ascultă toate grupurile, comitetul va discuta propunerea de lege. Apoi membrii comitetului vor vota dacă să trimită propunerea de lege în parlament pentru a fi votată.

De ce crezi că grupurile care participă la audierea publică ar putea avea păreri diferite cu privire la propunerea de lege?

Discuții

- ? Sunteți de acord cu decizia comitetului legislativ? De ce sau de ce nu?
- ? Care dintre beneficiile și costurile propunerii de lege prezentate în timpul ședinței au fost mai importante? De ce?
- ? Ce lucruri s-ar putea întâmpla dacă această lege va fi aprobată de către organul legiuitor?
- ? Ce alte modalități de a rezolva această problemă legată de viața privată ați putea sugera?
- ? În ce mod v-a ajutat să luați decizii cu privire la viața privată în această situație faptul că ați identificat consecințele și le-ați clasificat în beneficii și costuri?

MODULUL 4: Care ar trebui să fie sfera de acțiune și limitele intimității?

În acest modul vei analiza situații în care oamenii trebuie să decidă dacă să respecte intimitatea celorlalți. Aceste decizii pot fi foarte greu de luat.

Vei învăța că cetățenii au dreptul la intimitate. Este un drept fundamental al oamenilor. Vei învăța că dreptul la intimitate nu este un drept absolut sau nelimitat. Există situații în care dreptul nostru la intimitate poate fi limitat din cauza unor lucruri care ar putea fi mai importante decât intimitatea.

Acest modul te va ajuta să analizezi și să iei decizii cu privire la probleme legate de intimitate. Vei învăța un set de instrumente intelectuale care te va ajuta să iei aceste decizii.

Ce limite ai putea impune asupra dreptului la intimitate prezentat în aceste imagini?

Lecția 8

Când ar trebui protejat dreptul la intimitate?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei analiza situații în care intimitatea trebuie protejată. De asemenea, vei analiza situații în care probabil că intimitatea nu ar trebui protejată. Vei învăța că cetățenii au dreptul la intimitate, dar acest drept nu este un drept absolut, sau nelimitat.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să evaluezi, să iei, și să susții poziții cu privire la când crezi că intimitatea ar trebui protejată sau limitată.

Cuvinte cheie...

absolut

limită

sferă de acțiune

Idei de reținut...

Ce este dreptul la intimitate?

În perioada dictaturii comuniste, în urmă cu câteva zeci de ani, Securitatea avea dreptul de a asculta telefoanele, de a citi scrisorile și de a percheziționa casele oamenilor. Unul dintre motivele pentru care oamenii au participat la Revoluția din 1989 pentru a schimba modul în care era condusă țara este și cel de a avea dreptul la viață privată. Acum, în România este o guvernare democratică, în care, pentru ca autoritățile să poată asculta convorbirile sau să percheziționeze pe cineva bănuieț de o ilegalitate, este nevoie ca un judecător independent să decidă dacă acest lucru este necesar.

Ce drepturi ar trebui să ai la tine acasă? Ar trebui să existe limite asupra acestor drepturi? De ce?

Oamenii își pot câștiga dreptul la viață privată prin lege, prin tradiție, sau prin ambele. În țara noastră, prin tradiție, dreptul la intimitate al oamenilor este respectat prin faptul că nu „tragem cu urechea” sau ascultăm conversațiile private ale acestora. Dacă tragi cu urechea, oamenii vor crede că ești nepolitic.

Avem însă și legi care ne protejează dreptul la viață privată. Dacă oamenii încalcă aceste legi, pot fi pedepsiți.

- ✓ Dacă cineva ar fi prins spionând la fereastra ta noaptea, ar putea fi arestat pentru încălcarea legii și nerespectarea dreptului tău la viață privată.

Idei de reținut...

De ce este important dreptul la viață privată?

Cum ar putea experiența comunismului influența concepția noastră despre dreptul la viață privată?

Viața privată și intimitatea sunt considerate atât de importante încât sunt protejate de Constituția României.

În articolul 26 al Constituției se precizează că „autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată”, precum și că orice persoană „are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri”. Articolul 27 se referă la inviolabilitatea domiciliului, adică faptul că nimeni nu poate pătrunde sau rămâne într-o casă fără învoirea persoanei care locuiește acolo, cu următoarele excepții:

- pentru arestarea unei persoane condamnate de un judecător sau pentru a percheziționa casa în baza unui mandat din partea unui judecător
- pentru înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane;
- pentru apărarea securității naționale sau a ordinii publice;
- pentru prevenirea răspândirii unei epidemii.

Articolul 28 al Constituției se referă la secretul corespondenței (nimeni nu are dreptul să citească scrisorile, să asculte convorbirile telefonice, mesajele transmise prin internet, și orice alte tipuri de comunicări, fără acordul celor implicați sau al unui judecător.

Dreptul la viață privată face posibil ca multe din celelalte libertăți ale noastre să funcționeze. Ne permite să gândim și să ne exprimăm fără obstacole, să ne asociem cu alte persoane și să ne rugăm în felul nostru propriu. Prin protejarea vieții private protejăm ceea ce suntem ca indivizi. Respectul pentru viața privată presupune și să îi respectăm pe ceilalți.

Dreptul la nu este un drept **absolut**, sau nelimitat. Uneori există lucruri mai importante decât dreptul la intimitate. În astfel de situații, este rezonabil și drept ca dreptul la intimitate să fie limitat. Într-un aeroport, trebuie să treci printr-un detector de metale. Acest instrument identifică obiectele de metal, precum armele, care ar putea fi ascunse în haine sau bagaje. Aceste obiecte ar putea fi periculoase într-un avion. În acest caz, dreptul nostru la intimitate este limitat pentru a proteja siguranța și viețile celorlalți oameni care călătoresc cu avionul.

De asemenea, trebuie să știm că tinerii ca tine au un drept limitat la intimitate. Uneori, este important ca părinții tăi, profesorii tăi, sau alte persoane cu autoritate, să îți limiteze intimitatea pentru a te proteja de rău. Pe măsură ce crești, vei avea aceleași drepturi la intimitate ca și adulții.

Ce este mai important, dreptul unei persoane la intimitate sau siguranța oamenilor care călătoresc cu avionul? De ce?

absolut: *fără nici un fel de limită*

Rezolvă problema...

Poți identifica cine vrea să limiteze dreptul unei persoane la intimitate în poveste?

Îți aduci aminte de *Marius cel Fabulos*? Ultima oară când l-am vizitat pe Bogdan, ai învățat despre consecințele și beneficiile și costurile intimității. În Capitolul 4 vei analiza dreptul la intimitate și felul în care, câteodată, oamenii trebuie să decidă dacă să protejeze sau să limiteze acest drept.

Citește Capitolul 4. Apoi lucrează cu un partener pentru a analiza cu atenție povestea și a răspunde la întrebările de la sfârșit.

Marius cel Fabulos

Capitolul 4

Bogdan și bunica lui au început să se întâlnească în păduricea de stejari aproape în fiecare dimineață înainte de ore. Brandon îi prezenta bunicii sale noile idei pe care le avea pentru *Marius cel Fabulos*. Bunica sa a devenit cel mai mare fan al său.

Marius cel Fabulos și Paula cea Puternică formau o echipă grozavă. Împreună au creat o invenție fantastică după alta. Într-o zi, Marius și Paula munceau din greu, când au auzit un răget înspăimântător care venea de afară.

Era uriașul care locuia în castelul de pe deal. Uriașul năvăli în ascunzătoarea lor urlând.

„Ce ascundeți în coliba asta? Vreau să văd tot ce aveți aici!” a exclamat Uriașul. „O să cercetez locul ăsta. Acum dați-vă la o parte.”

Marius s-a uitat la Paula cea Puternică. Trebuiau să facă ceva, dar ce? Trebuiau să gândească rapid.

Aici bunica l-a întrerupt: „E grozav, Bogdan. Dar cred că acum ar trebui să mergi la școală. E aproape ora 8.”

Bogdan s-a dus la școală, iar bunica lui a pornit spre casă pentru a urmări știrile de dimineață la televizor.

Astăzi consiliul local a publicat un raport special cu privire la problemele de trafic și parcare din oraș și din jurul orașului. Pentru a decongestiona străzile, consiliul local a propus construirea unei parări pe locul unde în prezent se află păduricea de stejari, la marginea parcului. Șoferii își pot parca mașinile acolo, iar de acolo pot lua autobuzul expres până în zona comercială centrală.

Bunica a rămas șocată. „E îngrozitor. Consiliul local va distruge păduricea de stejari”, își spuse ea. „Trebuie să fac ceva. Voi scrie o scrisoare către *Jurnalul zilei*. Dacă oamenii își dau seama ce importantă e păduricea de stejari, membrii consiliului local se vor răzgândi.”

Scrisoarea bunicii era scurtă și la obiect:

Către redactorul șef

Consiliul local trebuie oprit. Cetățenii comunității noastre au nevoie de păduricea de stejari. Avem nevoie de un loc liniștit unde să putem gândi, munci, și fi singuri.

Păduricea de stejari e un loc special pentru mine și nepoțelul meu. Copacii au peste 100 de ani. Cu siguranță trebuie să existe o modalitate mai bună de a rezolva problemele de trafic din oraș.

Vă mulțumesc.

Cu respect,

D-na Moraru

„Acum o să duc scrisoarea la sediul ziarului. Sper din tot sufletul să o publice”, se gândi bunica.

Bunica îi dădu scrisoarea primei persoane pe care o întâlni la sediul ziarului. „Sunt Gina Cristea, redactorul șef al *Jurnalului*”, spuse ea. „În scrisoare spuneți că păduricea de stejari e specială. În ce fel e specială?”

„E un loc privat. Este ascunzătoarea noastră. Eu merg acolo să scriu, iar Bogdan, nepoțelul meu, merge să creeze benzi desenate”, răspunse bunica.

„Benzi desenate – e foarte interesant! Dacă îmi aduceți niște desene de-ale nepoțelului dv. până la ora 13, vă voi publica scrisoarea și desenele pe prima pagină din ediția de mâine a ziarului”, spuse d-na Cristea.

„Dar Bogdan este la școală până la ora 15. Pot să aduc desenele atunci?” întrebă bunica.

Redactorul șef răspunse: „Îmi pare rău, dar termenul nostru limită este ora 13. La revedere d-nă Moraru. Sper să vă văd mai târziu.”

Bunica nu știa ce să facă. Își spuse: „Un articol pe prima pagină a *Jurnalului zilei* ar fi grozav. Sunt sigură că acest lucru ne-ar ajuta să salvăm păduricea de stejari. Dar vor publica scrisoarea pe prima pagină doar dacă o să le duc benzile desenate ale lui Bogdan până la ora 13.”

Apoi i-a venit o idee. „Poate ar trebui să iau eu câteva desene. Știu că le ține la el în dulap. Nu ar fi greu să le găsec.”

Dar era nehotărâtă. „Pe de altă parte,” se gândi ea, „știu că Bogdan nu dorește să arate desenele nimănui. Probabil că s-ar supăra foarte tare dacă i-aș căuta în dulap. Poate nu e încântat de ideea ca Marius cel Fabulos să apară pe prima pagină a ziarului.”

„Să iau eu desenele sau să aștept și să pierd șansa de a publica povestea pe prima pagină? Oh, Doamne, oare ce să fac?”, se gândi bunica.

Ce crezi că e mai important, dreptul oamenilor la intimitate în păduricea de stejari sau un trafic ordonat și sigur pe străzile orașului? De ce?

Dacă ai fi bunica lui Bogdan, ai acționa în așa fel încât să-i limitezi intimitatea? De ce?

Analizează cu atenție

- ? Cine din poveste dorește intimitate?
- ? Ce drepturi la intimitate crezi că au aceste persoane? De ce?
- ? Cine din poveste dorește să limiteze intimitatea altei persoane? De ce?
- ? Ce lucruri ai lua în considerare atunci când trebuie să decizi dacă să limitezi intimitatea unei persoane în această poveste?
- ? În ce alte feluri poate fi gestionată această situație?
- ? Ce crezi că ar trebui să facă bunica? De ce?

Idei de reținut...

Ce înțelegem prin sfera de acțiune și limitele intimității?

Ai învățat că cetățenii au dreptul la intimitate. Când vorbim despre **sfera de acțiune** a intimității, ne referim la cât de multă intimitate poate avea o persoană într-o anumită situație.

De asemenea, ai învățat că dreptul la intimitate nu este un drept absolut. Când vorbim despre **limite**, ne referim la granițele dreptului la intimitate al unei persoane.

sferă de acțiune: *gama de idei, gânduri, acțiuni, sau aptitudini ale unei persoane*

limită: *un punct dincolo de care cineva sau ceva nu poate trece*

Când ne gândim la sfera de acțiune și limitele dreptului la intimitate, trebuie să luăm în considerare și alte valori și interese importante. Ai învățat că intimitatea este o libertate importantă. Ne prețuim dreptul de a fi „lăsați în pace”. Prețuim intimitatea pentru că ne permite să fim creativi și să ne simțim în siguranță. De asemenea, ne permite să decidem ce lucruri legate de noi vom împărtăși sau nu vom împărtăși cu ceilalți.

De asemenea, există și alte interese importante pe care trebuie să le luăm în considerare. Poate trebuie să prevenim sau să descoperim comportamente rele. Poate trebuie să găsim sau să corectăm greșelile făcute de cineva. Aceste interese sunt importante pentru societatea în ansamblul său.

Ce lucruri ai lua în considerare atunci când trebuie să decizi dacă să limitezi intimitatea unei persoane în această situație?

Rezolvă problema...

Poți să stabilești sfera de acțiune și limitele intimității în această situație?

Citește povestea *Câțiva lei lipsă*. Apoi lucrează cu un partener pentru a răspunde la întrebările despre sfera de acțiune și limitele intimității.

Câțiva lei lipsă

Elevii din clasa d-nei Florescu erau încântați. D-na Florescu le-a permis elevilor să aibă foarte multă intimitate.

În fiecare zi elevii scriau în jurnalele lor. Scriau despre sentimentele lor, despre lucrurile care îi făceau fericiți, sau problemele pe care le aveau. D-na Florescu le-a promis că nu va citi ceea ce ei scriu în jurnale.

De asemenea, le-a spus copiilor că pot să își țină în bănci lucruri pe care ei le consideră personale și private. Când elevii au ales consiliul clasei, au votat prin vot secret.

Într-o zi, Alexandra, o elevă din clasa d-nei Florescu, a vrut să-i cumpere tatălui ei un cadou de ziua lui. S-a hotărât să cheltuiască 20 de lei pe cadou, jumătate din suma pe care a economisit-o.

Înainte de a pleca de acasă, Alexandra și-a pus banii în poșetă. Când a ajuns la școală, a vorbit cu prietenii ei despre câteva lucruri pe care le-ar putea cumpăra pentru tatăl ei. Apoi a sunat clopoțelul. Toată lumea a intrat în clasă.

După masă, clasa Alexandrei a ieșit în curte pentru a juca volei. Alexandra și-a pus poșeta pe bancă, apoi s-a alăturat echipei de volei.

Când s-au întors în clasă, Alexandra s-a uitat în poșetă. Banii dispăruseră. S-a dus la d-na Florescu și i-a spus ce s-a întâmplat. D-na Florescu i-a întrebat pe copii dacă au văzut cine a luat banii. Nimeni nu a spus nimic. Apoi d-na Florescu le-a spus tuturor să își golească buzunarele și gețile. Câțiva elevi au spus că ei vor să păstreze conținutul buzunarelor sau geților privat.

Ce alte valori și interese pot influența dreptul la intimitate în această poveste?

Aplicații practice

- ? Care este **sfera de acțiune** a dreptului la intimitate în această poveste?
- ? Care ar putea fi câteva **limite** impuse intimității în această poveste?
- ? Ce valori și interese sunt în conflict în această situație?
- ? Ce ai face în situația descrisă în această poveste? De ce?

Rezolvă problema...

Poți rezolva această problemă legată de intimitate?

Ai învățat că uneori funcționarii guvernamentali vor să ne limiteze dreptul la intimitate. Și alte persoane, precum jurnaliști sau oameni de afaceri, ar putea dori să ne limiteze dreptul la intimitate. Citește povestea *DI. Barna se mută*. Apoi lucrează cu un partener pentru a

răspunde la întrebările de la sfârșit. Află care ar putea fi sfera de acțiune și limitele intimității în această situație.

Dl. Barna se mută

Laura Jivan este reporter la ziarul local *Știri din Reșița*. Ea scrie un articol despre oamenii care fură de la companiile unde lucrează.

Laura a făcut multe cercetări pentru acest articol. Unul dintre oamenii despre care a aflat în timpul cercetărilor este Horea Barna. Cu zece ani în urmă, Horea a lucrat pentru o fabrică de jucării din alt oraș. A fost judecat și găsit vinovat pentru că a furat 30.000 de lei de la firmă.

Judecătorul l-a condamnat pe Horea la trei ani de închisoare. Când a ieșit din închisoare, Horea și familia sa s-au mutat în Reșița. Atât Horea cât și soția sa au muncit din greu la fabrica din oraș. Au economisit suficienți bani pentru a înapoia banii furați de la fabrica de jucării. Apoi și-au deschis propriul magazin.

Cu câteva zile înainte ca articolul Laurei să apară în ziar, Horea a aflat despre el. Un prieten care lucrează la ziar l-a sunat și i-a spus.

Horea s-a dus să vorbească cu redactorul șef. Horea a spus că povestea este adevărată. A explicat că a dat înapoi banii furați. A descris cât de fericit este locuind în Reșița împreună cu soția sa și cu cei trei copii ai lor. Horea l-a rugat pe redactorul șef să nu îi pomenească numele în ziar. A spus că dacă îi apare numele în ziar, va da ziarul în judecată.

Redactorul șef a spus că mai întâi va vorbi cu Laura Jivan. Apoi va lua o decizie.

*Există lucruri pe care ziarele ar trebui să le păstreze private? Care sunt acestea? De ce?
Dacă ai fi reporter la un ziar, ce valori și interese ai lua în considerare înainte de a decide să dezvălui numele unei persoane într-un articol despre angajați care fură?*

Aplicații practice

- ? Cine dorea intimitate în această poveste?
- ? Ce dorea această persoană să mențină privat? De ce?
- ? Cine dorea să limiteze intimitatea în această poveste?
- ? În ce mod dorea această persoană să limiteze intimitatea? De ce?
- ? Ce interese și valori sunt în conflict în această poveste?
- ? Care ar putea fi câteva consecințe dacă intimitatea este respectată în această situație? Care dintre ele sunt beneficii și care sunt costuri?
- ? Ce ai decide să faci în această situație? De ce?

Folosește ceea ce știi...

1. Fă o listă cu câteva conflicte legate de intimitate care s-au întâmplat la școala ta. Decide care ar fi cel mai bun mod de a gestiona conflictul și scrie un scurt discurs pe care să îl ții în fața clasei.
2. Invită un polițist, un judecător, sau pe directorul școlii să vină în clasa ta, în cadrul unui proiect al clasei. Roagă-l pe invitat să descrie un conflict legat de intimitate și modalitățile folosite pentru a rezolva conflictul.
3. Împreună cu câțiva colegi de-ai tăi, crează un dans sau joc de mimă care să prezinte exemple de persoane care ar putea dori să ne limiteze dreptul la intimitate. Nu folosi cuvinte.

Lecția 9

Ce idei sunt utile pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța câteva instrumente intelectuale utile în rezolvarea problemelor legate de intimitate. Aceste instrumente te ajută să analizezi situațiile în care intimitatea este în conflict cu alte drepturi și valori importante. Ele te ajută să găsești soluții la astfel de probleme.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici și să folosești instrumentele intelectuale pentru a rezolva probleme legate de intimitate.

Cuvinte cheie...

a consimți

drept legal

îndatorire legală

îndatorire morală

Idei de reținut...

Ce instrumente intelectuale sunt utile în rezolvarea problemelor legate de intimitate?

Cum poți rezolva situațiile de conflict dintre intimitate și alte valori sau drepturi importante? Mai jos sunt câțiva pași pe care poți să îi urmezi pentru a găsi soluții rezonabile și echitabile.

Pasul 1: Analizează oamenii care vor intimitate. Ai învățat câteva dintre aceste întrebări mai devreme. Ele includ: Cine dorește intimitate? Ce doresc aceste persoane să păstreze privat? De ce doresc intimitate?

Pasul 2: Analizează oamenii care vor să limiteze intimitatea. Trebuie să știm anumite lucruri despre persoana care vrea să limiteze intimitatea altei persoane. Aceste întrebări includ: Cine dorește să limiteze intimitatea? Cum va proceda pentru a limita intimitatea? De ce dorește să limiteze intimitatea?

Pasul 3: Analizează alte considerente care te pot ajuta să decizi cum să rezolvi problema. Atunci când luăm o decizie cu privire la o problemă legată de intimitate trebuie să luăm în considerare câteva lucruri importante.

- Persoana care dorește intimitate **a consimțit** să i se limiteze intimitatea?
- ✓ Ileana i-a permis polițistului să-i percheziționeze mașina.

a consimți: *a permite, a-și da acordul*

- Persoana care dorește să limiteze intimitatea are **dreptul legal** de a invada intimitatea unei alte persoane? De ce sau de ce nu?
- ✓ Agentul Grigore are dreptul legal de a limita intimitatea dacă a constatat că s-a comis o infracțiune, sau dacă are motive să creadă că se va comite o infracțiune.

drept legal: *ceea ce este permis de lege; un act voluntar în conformitate cu legislația, cum ar fi dreptul legal de a candida la o funcție publică*

- Persoana care dorește să limiteze intimitatea are **îndatorirea legală** de a *nu* invada intimitatea unei alte persoane? De ce sau de ce nu?
- ✓ În unele țări legea stipulează că medicii și asistentele medicale trebuie să păstreze informațiile despre pacienții lor confidențiale.

îndatorire legală: *ceea ce este impus prin lege; un act nevoluntar stipulat de lege, cum ar fi îndatorirea legală de a plăti impozite*

- Persoana care dorește să limiteze intimitatea are **îndatorirea morală** de a *nu* invada intimitatea unei alte persoane? De ce sau de ce nu? Vrem să știm dacă există o responsabilitate bazată pe principii de bine și rău.
- ✓ Irina i-a promis lui Daniel că nu va spune nimănui secretul său.

îndatorire morală: *ceea ce o persoană trebuie să facă conform unor principii de bine și rău, cum ar fi îndatorirea morală de a spune adevărul*

Pasul 4: Analizează beneficiile și costurile intimității. Ai învățat să identifici beneficiile și costurile intimității. Care sunt consecințele respectării intimității în această situație? Care dintre ele sunt beneficii? Care dintre ele sunt costuri?

Când răspunzi la aceste întrebări, trebuie să iei în considerare câteva dintre beneficiile și costurile comune ale intimității, pe care le-ai învățat în lecțiile anterioare:

Beneficii comune

- Libertate
- Creativitate
- Siguranță și încredere
- Protejarea ideilor

Costuri comune

- Pierderea ideilor noi
- Singurătate
- Rea purtare
- Posibile greșeli necorectate
- Resentimente

De asemenea, ar trebui să iei în considerare și alte modalități de a rezolva problema. Ai putea refuza pretenția unei persoane la intimitate sau găsi o modalitate de a ajunge la un compromis. Nu uita să evaluezi beneficiile și costurile fiecărei soluții propuse.

Pasul 5: Ia o poziție și susține-o. Decide care crezi că este cel mai bun mod de a rezolva problema. Explică motivele pe care se bazează decizia ta.

Tabelul de mai jos ilustrează cei cinci pași care trebuie urmați pentru a rezolva problemele legate de viață privată și intimitate.

Instrumente intelectuale pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate	
1.	Analizează oamenii care vor intimitate. <ul style="list-style-type: none">• Cine dorește intimitate?• Ce doresc aceste persoane să păstreze privat?• De ce doresc intimitate?
2.	Analizează oamenii care vor să limiteze intimitatea <ul style="list-style-type: none">• Cine dorește să limiteze intimitatea?

<ul style="list-style-type: none"> • Cum va proceda pentru a limita intimitatea? • De ce dorește să limiteze intimitatea? 	
<p>3. Analizează alte considerente care te pot ajuta să decizi cum să rezolvi problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoana care dorește intimitate a consimțit să i se limiteze intimitatea? • Persoana care dorește să limiteze intimitatea are dreptul legal de a face acest lucru? De ce sau de ce nu? • Persoana care dorește să limiteze intimitatea are îndatorirea legală de a <i>nu</i> face acest lucru? De ce sau de ce nu? • Persoana care dorește să limiteze intimitatea are îndatorirea morală de a <i>nu</i> face acest lucru? De ce sau de ce nu? 	
<p>4. Analizează beneficiile și costurile intimității</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care sunt consecințele respectării intimității în această situație? • Care dintre ele sunt beneficii? • Care dintre ele sunt costuri? • Care ar putea fi alte modalități de a rezolva problema? Care sunt beneficiile și costurile acestora? 	
<p>5. Ia o poziție și susține-o. Cum ai rezolva problema? De ce?</p>	

Rezolvă problema...

Poți găsi soluții la problema de intimitate din această poveste?

Citește povestea *O amintire obsedantă*. Apoi lucrează cu un partener pentru a completa tabelul „Instrumente intelectuale pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate” de mai sus.

O amintire obsedantă

Într-o seară Radu juca basket pe terenul din parc. Dintr-o dată a auzit un zgomot puternic, urmat de sunetul unei mașini care pleca în viteză. Radu a văzut mașina dispărând pe șosea.

Mai târziu, Radu a aflat că Horea Vintilă, membru într-o gașcă, era în spital. Horea fusese împușcat.

Până la sfârșitul săptămânii circula zvonul că gașca a dat de urmele proprietarului mașinii. Acesta era conducătorul unei găști rivale din partea cealaltă a orașului. Radu știa că gașca lui Horea va încerca să se răzbune.

Sorin, un asistent social care lucra cu tineri, vroia să oprească violența dintre găști. Sorin a venit în parc în timp ce Radu își practica aruncarea la coș. „Ai văzut cumva ce s-a întâmplat săptămâna trecută?” l-a întrebat pe Radu.

La început Radu a negat dând din cap. Apoi și-a amintit cât de grav a fost rănit Horea. Radu vroia doar ca violența să înceteze. Așa că i-a spus lui Sorin tot ce a văzut. Radu l-a rugat pe Sorin să nu spună nimănui ce i-a spus. Radu a spus că nu vrea ca membrii găștii să îi facă rău. Sorin a fost de acord.

Mai târziu, Sorin s-a întors la biroul său. Acolo îl așteptau doi polițiști care lucrau la cazul Vintilă. Unul dintre ei a spus: „Sorin, dacă cineva știe ce se întâmplă, tu ești ăla.”

Sorin s-a tot gândit ce să spună. Conform legislație, trebuie să spună tot ce știe despre o infracțiune care a fost comisă sau urmează a fi comisă. Dar i-a promis lui Radu că nu va spune nimic.

Crezi că Sorin îi va spune poliției ceea ce știe?

Ce lucruri ar trebui să ia în considerare oamenii atunci când decid dacă să țină informațiile confidențiale sau nu?

Aplicații practice

? Ce ai face tu în această situație? De ce?

? Cum te-au ajutat „Instrumentele intelectuale pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate” să te gândești la această problemă?

Idei de reținut...

Când e mai bine să nu păstrezi ceva privat?

Uneori există lucruri pe care oamenii nu ar trebui să le păstreze private, mai ales în cazul tinerilor ca tine. Câteodată ție sau prietenilor tăi vi se poate întâmpla ceva ce nu ați vrea să se afle, pentru că v-ați simți stânjeniți.

Uneori, chiar dacă te simți stânjenit, sau chiar dacă crezi că i-ai putea face probleme unei alte persoane, este bine să spui ceva privat. Asta nu înseamnă că e bine să spui secretele vreunui prieten sau ale familiei tale fără a avea un motiv întemeiat.

Când e mai bine să nu păstrezi ceva privat?

- Când știi că ceva nu e în regulă, trebuie să îi spui unei persoane cu autoritate.
- Când nu te simți bine ținând un secret, trebuie să îi spui unei persoane cu autoritate.
- Când ai fost amenințat în vreun fel, trebuie să îi spui unei persoane cu autoritate.

Ce lucruri ar trebui să ia în considerare tinerii ca tine atunci când decid dacă să păstreze ceva privat sau nu?

Folosește ceea ce știi...

1. Scrie sfârșitul poveștii *O amintire obsedantă*. În povestea ta, explică ce a decis Sorin și câteva lucruri care s-au întâmplat ca urmare a deciziei sale.
2. Gândește-te la un conflict legat de intimitate din viața ta. Folosește instrumentele intelectuale pe care le-ai învățat pentru a analiza conflictul și pentru a găsi o modalitate de a rezolva problema. Folosește „Instrumentele intelectuale pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate” pentru a decide ce să faci.
3. Fii reporter și ia un interviu unei persoane cunoscute. Întrebă această persoană dacă a avut vreodată vreun conflict legat de intimitate. Folosește tabelul „Instrumente intelectuale pentru rezolvarea problemelor legate de intimitate” pentru a elabora întrebări pentru interviul tău. Apoi scrie un articol pentru buletinul informativ al clasei.

Glosar

absolut: *fără nici un fel de limită*

angajat: *o persoană care lucrează la o instituție sau companie și care primește un salariu pentru munca prestată*

beneficii: *avantaje; lucruri care promovează bunăstarea*

brevet de invenție: *un document eliberat de o autoritate de stat pentru a proteja invenția sau descoperirea unei persoane, pentru ca aceasta să nu fie copiată de alții fără permisiune*

chestiuni private: *lucruri pe care o persoană le ține secrete sau ascunse și pe care nu dorește să le facă publice*

a clasifica: *a împărți în grupuri sau clase*

companie: *firmă, afacere*

comportament privat: *faptul de a acționa așa cum dorești fără a fi deranjat de ceilalți*

confidențialitate: *considerat secret; a încredința cuiva anumite secrete*

consecințe: *lucruri care se întâmplă ca rezultat al unei acțiuni sau condiții*

a consimți: *a permite, a-și da acordul*

costuri: *dezavantaje; pierderi sau penalități asociate unui câștig*

cultură: *obiceiurile, credințele, legile, stilul de viață, și toate celelalte rezultate ale activității și gândirii umane care aparțin oamenilor*

dispozitiv: *echipament destinat unui scop specific*

drept legal: *ceea ce este permis de lege; un act voluntar în conformitate cu legislația, cum ar fi dreptul legal de a candida la o funcție publică*

excludere: *a da afară, a îndepărta, a nu admite*

instrumente intelectuale: *seturi de întrebări și idei care ne ajută să ne gândim mai bine la o problemă sau un subiect*

interese: *drepturi sau pretenții la ceva; ceva căreia o persoană dorește să îi acorde o atenție deosebită*

intimitate: *condiția de a fi despărțit sau departe de alții; condiția de a fi ținut secret;*

intimitate: *atunci când o persoană nu este văzută de alte persoane dacă nu vrea să fie văzută*

inuiți: *un grup de oameni care locuiesc în nordul Canadei, Groenlanda, Alaska și în Siberia de Est*

izolare: *faptul de a fi despărțit sau separat de ceilalți*

îndatorire legală: *ceea ce este impus prin lege; un act nevoluntar stipulat de lege, cum ar fi îndatorirea legală de a plăti impozite*

îndatorire morală: *ceea ce o persoană trebuie să facă conform unor principii de bine și rău, cum ar fi îndatorirea morală de a spune adevărul*

laborator: *o încăpere sau clădire cu echipamente speciale unde se fac teste sau experimente științifice*

limită: *un punct dincolo de care cineva sau ceva nu poate trece*

a monitoriza: *a supraveghea, înregistra, sau controla*

ocupație: *munca sau meseria unei persoane*

oportunitate: *moment potrivit pentru a face ceva*

parlamentar: *o persoană aleasă care are autoritatea de a elabora sau schimba legile statului*

politică: *un plan sau principiu general conceput pentru a-i ajuta pe oameni să ia decizii*

privat: *ceva ascuns, nevăzut sau neștiut de public; secret*

proces: *procedură legală formală în care două sau mai multe părți își prezintă cazul și vin cu argumente*

proiect de lege: *text provizoriu al unei legi, care urmează să fie supus dezbaterii organului legiuitor (și opiniei publice)*

protejarea informațiilor personale: *limitarea accesului celorlalți la anumite informații*

resentiment: *sentiment de supărare sau înverșunare*

respect: *stimă sau prețuire*

secret: *ceva ascuns, necunoscut sau nevăzut de public*

sferă de acțiune: *gama de idei, gânduri, acțiuni, sau aptitudini ale unei persoane*

siguranță: *condiția de fi protejat de rele*

singurătate: *faptul de a fi singur*

șaman: *conducător spiritual care este instruit pentru a putea vindeca boli și prezice evenimente*

tehnologie: *utilizarea cunoștințelor științifice*

valori: *principii, standarde, sau calități prețuite sau dezirabile*